

**RAHANDUS-
MINISTEERIUM**

MINISTRY of FINANCE of the REPUBLIC of ESTONIA

Procena rizika u Estoniji

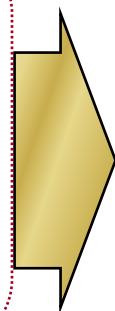
Evelin Pungas

Rukovodilac Jedinice za internu kontrolnu
koordinaciju

Sektor za finansijsku kontrolu
Sofija, 17.-18.04.2012. god.

O čemu govorimo ?

Rizik je sve što će
Vam onemogućiti
da postigete svoje
ciljeve

Procena rizika

- ima 2 nivoa:
 - revizorski nivo
 - organizacioni nivo

Procena rizika na revizorskom nivou

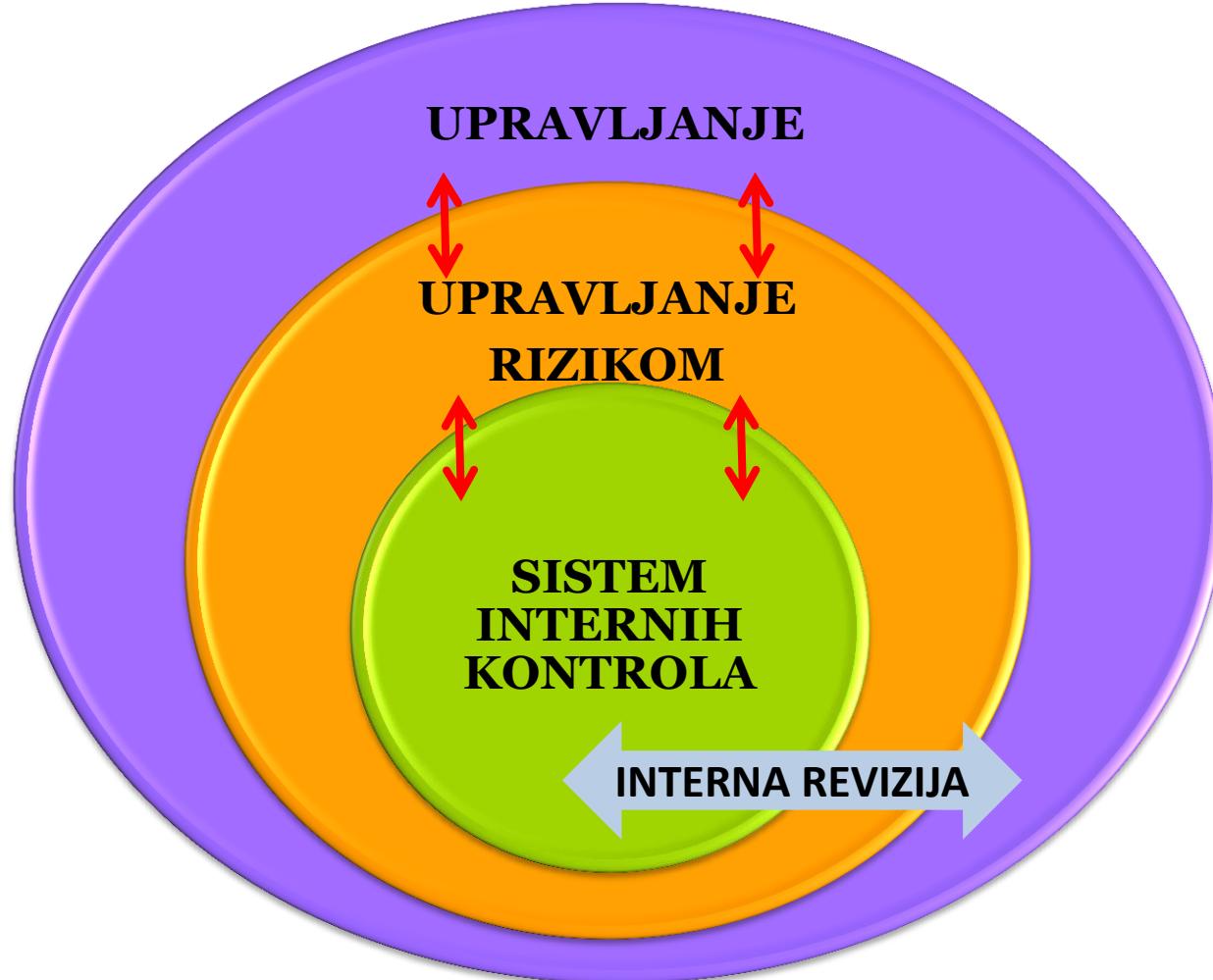
- Procena rizika tokom faze planiranja za određenu aktivnost se koristi radi daljeg definisanja početnih ciljeva i identifikacije dugih značajnih oblasti koje mogu biti od značaja.
- Interni revizori dokumentuju svoje procene rizika kao deo revizorske strategije.
- Nakon identifikacije rizika, revizor određuje procedure koje će biti izvršavane.

Kako to oni rade ?

- Metodologija koja se koristi zavisi od revizora / jedinice za internu kontrolu.
- Radi identifikacije rizika, oni koriste:
 - brainstorming
 - intervjuje
 - kontrolne liste
- i procenjuju rizike preko
 - verovatnoće i uticaja.

Upravljanje, upravljanje rizikom i interna kontrola

Izvor: "Internal Auditing: Assurance & Consulting Services" Reding, Sobel etc (2009)

Cilj, rizik, odnos kontrole

1. Kako biste znali koji *rizici* postoje, potrebno je da razumete koji su *ciljevi* postavljeni.
2. Kako bi se identifikovale i primenile ispravne *kontrole*, morate znati koji *rizici* postoje.
3. Stoga,

Pravni okvir

- Međunarodni Standardi interne kontrole (*IIA Standardi /eng.*) (Uredba ministra finansija)
- Zakon o Vladi
- Vladine Uredbe “*Vrste strategijskih razvojnih planova i pravila koji se odnose na njihovu pripremu, izmene i dopune, primenu, procenu i izveštavanje*”
- *Zakon iz oblasti vanrednih stanja*

Smernice

- Procena rizika u javnom sektoru (2004. god.)
- Priručnik upravljanja rizikom (2011. god.)
- Priručnik za procenu procesa upravljanja rizikom (planirano za 2012. godinu)

U stvarnosti

- Danas imamo više informacija o onim organizacijama u kojima su formirane jedinice interne kontrole.
- Najveći broj državnih subjekata kaže da će sprovoditi procenu rizika barem jednom godišnje.
- Većina ministarstava je stvorila sopstvene metodologije za procese procene rizika.

Problemi

- Malo podrške od strane menadžera.
- Svi subjekti ne sprovode procenu rizika.
- Nedostaci u dokumentovanju procena rizika.
- Problemi identifikacije i formulacije stvarnih rizika.

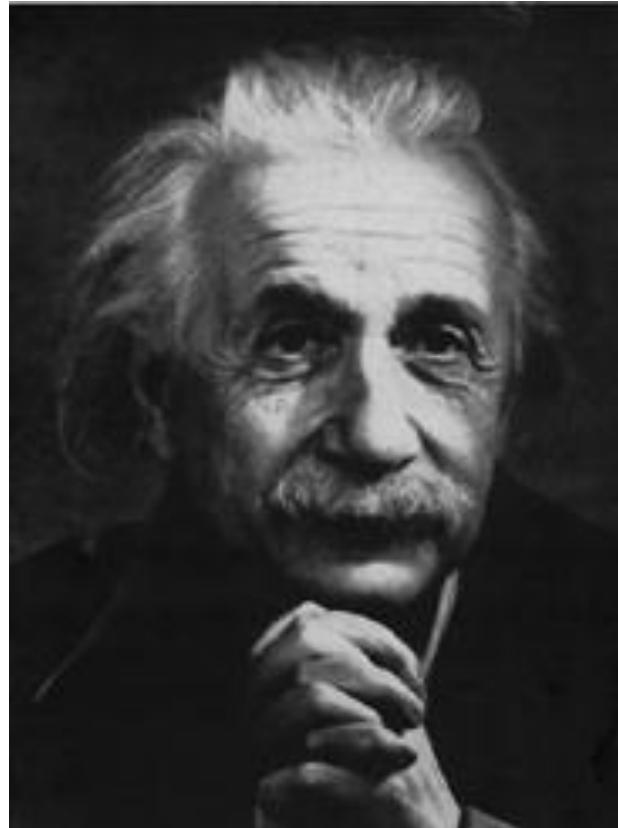
Neophodna je kreativnost

- Upravljanje rizikom je prvenstveno rad sa ljudima! Matematika, modeli i procedure su takođe važni, ali ako ljudi ne razumeju prirodu rizika, ove alatke neće raditi.
- Rizik je pre svega mogućnost, a ne samo slepo prihvatanje!

*“Ne može se izračunati sve
što vredi, niti vredi sve
što se može izračunati”*

A. Ajnštajn

Zahvaljujem Vam se na pažnji !

evelin.pungas@fin.ee